

Petrus -roepnaam Peter- Frantzen, werd geboren in zijn ouderlijke woning aan de Jekerstraat 19 te Maastricht op 27 december 1892 en werd op 25 mei 1943 vermoord in het Duitse concentratiekamp Neuengamme bij Hamburg. Zijn overlijdensakte werd op 14 januari 1946 ingeschreven in de Burgerlijke Stand van Maastricht. Peter was het vijfde kind uit een gezin van totaal dertien kinderen. Peter werd bij geboorte Rooms-Katholiek gedoopt.

De vader van Peter, Christianus Frantzen werd geboren op 9 augustus 1851 te Ambij en overleed in zijn woning aan de St. Antoniusstraat 16 op 25 mei 1905 te Maastricht, hij was dagloner en winkelier in koloniale waren. Na zijn dood zette zijn vrouw Maria Geurts de zaak voort.

Peter huwde op 26 januari 1916 te Maastricht met de 20-jarige Gertrudis Willems en hij was mijnwerker en later los werkman van beroep.

Op 20 maart 1895 werd Gertrudis Willems geboren te Maastricht en overleed alhier op 30 juni 1931 om 23.30 uur in haar woning aan de Kwadevliegenstraat 19-A; zij werd 36 jaar.

Peter en Gertrudis woonden vanaf hun huwelijk achtereenvolgens aan:

- Op 26 januari 1916 aan de St. Antoniusstraat 41,
- Op 6 oktober 1916 aan De Kommel 11,
- Op 17 april 1918 aan de Batterijstraat 46,
- Op 19 juli 1918 aan de St. Antoniusstraat 41,
- Op 5 oktober 1918 aan De Kommel 11.
- Op 30 september 1936 aan de St. Antoniusstraat 68.

Peter vertrok op 20 december 1918 naar de strafgevangenis van Breda; het is niet bekend aan welk strafbare feit Peter zich schuldig had gemaakt. Op 12 mei 1919 werd hij in vrijheid gesteld en ging weer wonen aan De Kommel 11 te Maastricht.

Na het overlijden van zijn echtgenote Gertrudis Willems, huwde de 46-jarige Peter Frantzen op 25 augustus 1939 met de 46-jarige Else Nooitrust. Else werd geboren op 13 oktober 1892 te Gelsenkirchen (Dld) en zij huwde op 22 januari 1913 met de glasblazer Wilhelmus Scharis en zij woonden aan de St. Antoniusstraat 59 (Het Menschenpakhuis van Regout). In de 10-jaarlijkse volkstelling van de Gemeente Maastricht staat vermeld dat Else Nooitrust Rooms-Katholiek was.

Het huwelijk tussen Scharis en Nooitrust werd op 26 november 1936 en ingeschreven op 16 januari 1937 door de Arrondissementrechtbank Maastricht ontbonden.

Peter was op het moment van zijn huwelijk met Else havenwerker van beroep en het pasgehuwde stel verhuisde op hun huwelijksdag naar Rotterdam waar zij op vier verschillende adressen woonachtig waren.

Op 24 april 1941 keerden zij terug naar Maastricht en vestigden zich aan de Wycker Smedenstraat 2.

De onderstaande tekst is afkomstig uit een van de processen-verbaal die door de Gemeentepolitie Maastricht zijn opgemaakt terzake overtreding van een van de Joodse verordeningen. Deze tekst wordt te zijner tijd opgenomen in waarschijnlijk verkorte vorm in het boek over de geschiedenis van de Gemeentepolitie Maastricht. Van Peter Frantzen heb ik geen foto, volgens mij wel op de website:

<http://www.maastrichtsegevelstenen.nl/oorlog2c.htm>

'Een van de Maastrichtse vrouwen, die de Jodenster moest dragen was de tot katholiek gedoopte Else Nooitrust, zij was de 2^e echtgenote van Peter Frantzen en woonden samen aan de Maastrichter Smedenstraat 2. Peter was katholiek en droeg uit solidariteit met zijn vrouw de Jodenster, ondanks dat hij dit niet verplicht was.

Peter liep op 3 mei 1942, omstreeks 15.30 uur over de Boschstraat en een onbekend gebleven man zag en herkende hem als niet Jood. De onbekende sprak een Agent van Politie aan, die op de Markt surveilleerde en wees hem Frantzen aan.

'[...] dat zich op de Boschstraat een persoon bevond, waarvan hij gezien had dat hij een ster voor Joden droeg, terwijl hij zeker wist dat het geen Jood was.'

De man kende Frantzen persoonlijk; hoe kon de verrader anders weten dat Frantzen geen Jood was? De politieagent pakte Frantzen op en bracht hem naar het Hoofdbureau van Politie aan het Vrijthof. In het verhoor verklaarde Frantzen tegen de politie:

'[...] Ik ben geen Jood. Ik draag de ster, omdat m'n vrouw, die van Joodsche afkomst en al 30 jaar katholiek is, hem ook moet dragen. Ik heb van alles geprobeerd om gedaan te krijgen dat zij de ster niet behoefde te dragen. Als m'n vrouw hem moet dragen, draag ik hem ook.'

De verklaring die Frantzen aflegde in het politiebureau ging verder, hij had een aantal biertjes, ongeveer 6 glazen in het café de 'Huksbar' op de hoek van de Wijckerbrugstraat met de Wijckergrachtstraat gedronken. De verhorende politieman vermeldde in zijn proces-verbaal dat Frantzen,

'[...] mijns inziens eenigszins onder invloed van sterken drank verkeerde, althans dat hij sterk naar alcohol rook.'

Dezelfde dag na het afleggen van zijn verklaring werd Frantzen om 17.00 uur heengezonden, maar zijn Jodenster werd in beslag genomen.

De Untersturmführer der SS und SD Elsholz deelde een dag later op 4 mei 1942 aan de verbindingsofficier van de Gemeentepolitie Maastricht mee,

[...] Maatregelen t.a.v. Frantzen behoeften niet te worden genomen. Het interesseerde dhr. Elsholz niet, dat iemand, geen jood zijnde, een jodenster droeg.'

(RHCL, GAM, Gemeentepolitie Maastricht 1814-1964, inv. 20.108A, no. 1738, J1-2617)

Maar enkele weken later werden Peter en Else Frantzen-Nooitrust alsnog door de SD opgepakt ondanks de eerdere desinteresse vanuit zijde van de SD. Else werd korte tijd later in vrijheid gesteld en Peter Frantzen naar het concentratiekamp Neuengamme gestuurd, waar hij ongeveer een jaar later werd vermoord. **(BP, SMM, pag. 196)'**

Peter Frantzen werd via het Kamp Amersfoort naar het concentratiekamp Neuengamme gedeporteerd waar hij arriveerde op 28 juli 1942 en kreeg het kampnummer 8192.